

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

20 септември 2018 година *

„Преюдициално запитване — Член 267 ДФЕС — Компетентност на Съда — Качеството „юрисдикция“ на запитващия орган — Директива 2014/24/ЕС — Процедури за възлагане на обществени поръчки — Открита процедура — Критерии за възлагане — Техническа оценка — Минимален брой точки — Оценка въз основа на цената“

По дело C-546/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Административен орган на Баската автономна област, компетентен да разглежда жалби срещу административни решения в областта на обществените поръчки, Испания) с акт от 21 октомври 2016 г., постъпил в Съда на 28 октомври 2016 г., в рамките на производство по дело

Montte SL

срещу

Musikene,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: Т. von Danwitz, председател на състава, С. Vajda (докладчик), Е. Juhász, К. Jürimäe и С. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: М. Szpunar,

секретар: L. Carrasco Marco, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид определението за започване на устната фаза на производството от 6 март 2018 г. и с оглед на изложеното в съдебното заседание от 16 април 2018 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за испанското правителство, от А. Gavela Llopis, в качеството на представител,
- за гръцкото правителство, от А. Dimitrakopoulou и К. Georgiadis, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от Е. Sanfrutos Cano и А. Tokár, в качеството на представители,

* Език на производството: испански.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 юни 2018 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 2014 г., стр. 65).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Montte SL и Musikene във връзка с процедура за възлагане на обществена поръчка.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображение 90 от Директива 2014/24 гласи:

„Поръчките следва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съобразяване с принципите [н]а прозрачност, [недопускане на дискриминация] и [равно третиране], за да се осигури обективно сравняване на относителната стойност на офертите, с цел в условията на реална конкуренция да се определи коя оферта е икономически най-изгодна. Следва ясно да се посочи, че икономически най-изгодната оферта следва да се оценява въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което винаги следва да включва ценови или разходен елемент. Следва също така да се поясни, че оценката на икономически най-изгодната оферта може да се прави въз основа единствено на ценовата или разходната ефективност. В допълнение е уместно да се припомни, че възлагащите органи са свободни да установяват подходящи стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.

[...]“.

- 4 Съгласно съображение 92 от тази директива:

„При оценяването на най-доброто съотношение качество/цена възлагащите органи следва да определят икономическите и качествените критерии, свързани с предмета на поръчката, които ще използват за тази цел. Тези критерии следва съответно да позволяват извършването на сравнителна оценка на нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, предвид предмета на поръчката, както е определен в техническите спецификации. Във връзка с най-доброто съотношение качество/цена в настоящата директива се съдържа неизчерпателен списък на възможни критерии за възлагане, в които са включени екологични и социални аспекти. Възлагащите органи следва да се насърчават да избират критерии за възлагане, които им позволяват да получат висококачествено строителство, доставки и услуги, които в най-голяма степен отговарят на техните потребности.

Избраните критерии за възлагане не следва да дават неограничена свобода на избор на възлагащия орган; те следва да осигуряват възможност за реална и лоялна конкуренция и да бъдат съпътствани от механизми, които позволяват ефективна проверка на информацията, предоставена от оферентите.

За да се определи икономически най-изгодната оферта, решението за възлагане на поръчката не следва да се основава единствено на критерии, които не са свързани с разходите. Поради тази причина критериите за качество следва да са съпътствани от разходен критерий, който по избор на възлагащия орган може да бъде цената или подходът на разходната ефективност, като например оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Критериите за възлагане обаче не следва да засягат прилагането на националните разпоредби, определящи възнаграждението за определени услуги или установяващи фиксирана цена за някои доставки“.

- 5 Член 18 от посочената директива е озаглавен „Принципи на обществените поръчки“ и параграф 1 от него гласи:

„Възлагащите органи третират икономическите оператори при условията на равнопоставеност и без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.

Обществените поръчки не трябва да се подготвят с цел изключването им от обхвата на настоящата директива или изкуствено ограничаване на конкуренцията. Приема се, че има изкуствено ограничаване на конкуренцията, когато обществената поръчка е подготвена с цел да се даде неоправдано предимство на определени икономически оператори или те да се поставят в неизгодно положение“.

- 6 Съгласно член 27 от същата директива, озаглавен „Открита процедура“:

„1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура.

Минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Офертата се придружава от изискваната от възлагащия орган информация за качествен подбор.

2. Когато възлагащите органи са публикували обявление за предварителна информация, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член може да се съкрати на 15 дни, ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) обявлението за предварителна информация включва цялата необходима информация за обявлението за поръчката по част Б, раздел I от приложение V, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на обявлението за предварителна информация;
- б) обявлението за предварителна информация е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възлагащия орган, направят невъзможно прилагането на срока по параграф 1, втора алинея, той може да определи срок, който не е по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Възлагащият орган може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато допуска подаването на офертите с електронни средства в съответствие с член 22, параграф 1, първа алинея и член 22, параграфи 5 и 6“.

- 7 Член 29 от Директива 2014/24 е озаглавен „Състезателна процедура с договаряне“ и параграф 6 от него гласи:

„Състезателните процедури с договаряне могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на офертите за договаряне, като се прилагат критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в друг документ за обществената поръчка. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или в друг документ, свързан с обществената поръчка, възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност“.

- 8 Член 30 от тази директива е озаглавен „Състезателен диалог“ и параграф 4 от него предвижда:

„Състезателните диалози могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане на етапа на диалога, като се прилагат критериите за възлагане, установени в обявлението за поръчката или в описателния документ. Възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност в обявлението за поръчката или в описателния документ“.

- 9 Член 31 от посочената директива е озаглавен „Партньорство за иновации“ и параграф 5 от него предвижда:

„Процедурите за партньорство за иновации могат да се провеждат на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, които се договарят, чрез прилагане на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията за обществената поръчка. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията за обществената поръчка възлагащият орган посочва дали ще използва тази възможност“.

- 10 Съгласно член 66 от същата директива, озаглавен „Намаляване на броя на офертите и решенията“:

„Когато възлагащите органи използват възможността за намаляване на броя на офертите, които подлежат на договаряне съгласно член 29, параграф 6, или на решенията, които трябва да бъдат обсъдени съгласно член 30, параграф 4, те правят това, като прилагат критериите за възлагане, посочени в документацията за обществената поръчка. На крайния етап полученият брой трябва да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти, решения или квалифицирани кандидати“.

- 11 Съгласно член 67 („Критерии за възлагане на поръчките“), параграфи 1, 2 и 4 от Директива 2014/24:

„1. Без да се засягат националните законови, подзаконови или административни разпоредби относно цената на определени доставки или възнаграждението за определени услуги, възлагащите органи възлагат обществените поръчки въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта.

2. Икономически най-изгодната оферта от гледна точка на възлагащия орган се определя въз основа на цената или разходите, като се използва подход на разходната ефективност, например разходите за целия жизнен цикъл в съответствие с член 68, и може да включва критерия за

най-доброто съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на критерии, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на въпросната обществена поръчка. Тези критерии могат да включват например:

- а) качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и търговия и условията за нея;
- б) организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху нивото на изпълнение на поръчката; или
- в) обслужване след продажбата и техническа помощ, условия за доставка като дата на доставка, процес на доставка и срок на доставка или срок на завършване.

Елементът, свързан с разходите, може също така да приема формата на фиксирана цена или разходи, въз основа на което икономическите оператори ще се състезават само по отношение на критериите за качество.

Държавите членки могат да предвидят, че възлагащите органи не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възлагащи органи или определени видове поръчки.

[...]

4. Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възлагащия орган на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от оферентите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възлагащите органи проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, предоставени от оферентите“.

Испанското право

- 12 Съгласно член 40, параграф 6 от Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público (преработен текст на Закона за обществените поръчки), в редакцията след приемането на Real Decreto Legislativo 3/2011 por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público (Кралски законодателен декрет 3/2011 за приемане на преработения текст на Закона за обществените поръчки) от 14 ноември 2011 г. (BOE № 276 от 16 ноември 2011 г., стр. 117729), специалното производство за обжалване в областта на обществените поръчки, преди подаването на жалба по съдебен ред, има факултативен характер.
- 13 Член 150, параграф 4, първа алинея от преработения текст на Закона за обществените поръчки гласи:

„Когато се прилагат най-малко два критерия, трябва да се уточни придадената на всеки от тях относителна тежест, която може да се изрази, като се установи подходящ диапазон от стойности. В случай че процедурата за възлагане се провежда на няколко етапа, се указва също на кои от тях ще се прилагат различните критерии, както и минималният брой точки, изискван от оферента, за да може да продължи участието си в процедурата по подбор“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 14 Musikene е фондация от публичния сектор на Comunidad Autónoma de Euskadi (Баската автономна област, Испания). През юли 2016 г. тя започва открита процедура за възлагане на обществена поръчка за „[A]оставка на мебелно оборудване и указателни материали, специално мебелно оборудване за музикални цели, музикални инструменти, електроакустично, звукозаписно и аудиовизуално оборудване, информационно оборудване и репрография“, като прогнозната стойност на поръчката възлиза на 1 157 430,59 EUR. Спецификацията е одобрена от управителния орган на Musikene на 14 юли 2016 г., а обявлението за поръчката е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* (2016/S 142-257363) на 26 юли 2016 г.
- 15 Критериите за възлагане на поръчката са посочени в приложение VII – А към спецификацията на специалните административни условия, които се прилагат към процедурата за възлагане на поръчката, като тези критерии са следните:
- „а) „Представяне и описание на проекта“ с тежест 50 от 100 точки, с разбивка на различни подкритерии или вторични критерии за всяка от петте обособени позиции в поръчката. За всяка от тези обособени позиции се прилага следната клауза:
- „Минимален брой точки, необходими за продължаване на участието в процедурата по подбор: оферентите, които не са достигнали 35 точки за техническото предложение, не се допускат до икономическия етап на процедурата“.
- б) За всяка обособена позиция предложеното намаление на цената, с тежест 50 от 100 точки, се оценява съгласно следната скала:
- „Максималната оценка е 50 точки. Оферта на стойност, равна на стойността на поръчката, се оценява с 0 точки.
- Прилагат се по 5 точки за всеки 1 %, с който се намалява стойността на поръчката, така че:
- При намаление в размер на 1 % спрямо стойността на поръчката: 5 точки
- При намаление в размер на 5 % спрямо стойността на поръчката: 25 точки
- При намаление в размер на 10 % спрямо стойността на поръчката: 50 точки“.
- 16 На 11 август 2016 г. Montte обжалва по специален ред посочената спецификация пред Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Административен орган на Баската автономна област, компетентен да разглежда жалби срещу административни решения в областта на обществените поръчки, Испания). Montte посочва, че следва да бъде отменено условието, съгласно което на техническия етап е необходимо оферентът да получи минимален брой точки, за да може да продължи участието си в процедурата по подбор, тъй като това условие ограничава достъпа на оферентите до икономическия етап на процедурата за възлагане на поръчката и на практика лишава от всякакъв смисъл предвиденото в спецификацията съвместно претегляне на техническите и икономическите критерии. Montte поддържа, че за разлика от ценовия критерий, който се прилага автоматично посредством формула, техническите критерии са предмет на по-необективна качествена оценка и на практика са с тежест 100 % от общия брой точки. Затова според Montte при прилагане на подобни критерии оферентите не могат да бъдат оценени също и с оглед на предложената от тях цена и следователно Musikene не може да избере най-изгодната оферта след претегляне на всички критерии.

- 17 От своя страна Musikene счита, че посоченото условие е оправдано. Фондацията изтъква, че след като разглежданата в главното производство обществена поръчка се отнася до доставка на оборудване, което ще бъде част от сграда, всъщност е оправдано от оферентите да се изисква офертите им да отговарят на определени минимални изисквания, свързани със спазването на сроковете и техническото качество на престациите.
- 18 Запитващата юрисдикция смята, че разглежданите в главното производство национална правна уредба и национална практика може да противоречат на Директива 2014/24. В това отношение тя посочва, най-напред, че тази директива, изглежда, допуска установяването на критерии за възлагане на поръчката, които се прилагат на последователни елиминаторни етапи, само за процедурите, за които тази възможност е изрично предвидена, но не и при откритите и ограничените процедури, които се уреждат от специфични правила за тяхното протичане. По-нататък, тя счита, че системата от критерии за възлагане, които се прилагат на последователни елиминаторни етапи в откритите процедури, може да възпрепятства реалната конкуренция и така да нарушава член 66 от Директива 2014/24, когато прилагането на прагове води до много ограничен брой оференти на крайния етап. Накрая, тя посочва, че разглежданият в главното производство елиминаторен праг, съгласно който са необходими най-малко 35 от 50 точки при техническата оценка, може да попречи на разглеждането и оценяването на най-конкурентоспособните с оглед на цената оферти.
- 19 При това положение Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Административен орган на Баската автономна област, компетентен да разглежда жалби срещу административни решения в областта на обществените поръчки) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Допустима ли е съгласно Директива [2014/24] национална разпоредба като член 150, параграф 4 от [преработения текст на Закона за обществените поръчки] или практика за нейното тълкуване и прилагане, която позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват критерии за възлагане, които се прилагат на последователни елиминаторни етапи спрямо офертите, които не достигат предварително определен минимален брой точки?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, допустима ли е съгласно посочената Директива 2014/24 национална правна уредба или практика за нейното тълкуване и прилагане, която използва в откритата процедура посочената система от критерии за възлагане, които се прилагат на последователни елиминаторни етапи по такъв начин, че на последния етап не са налице достатъчен брой оферти, за да се гарантира реална конкуренция?
- 3) При отрицателен отговор на втория въпрос, допустима ли е съгласно посочената Директива 2014/24 — поради обстоятелството че не се гарантира реална конкуренция и се заобикаля задължението поръчката да се възложи на офертата с най-добро съотношение качество/цена — клауза като разглежданата, съгласно която факторът цена се взема предвид само за оферти, получили 35 от 50 възможни точки при техническите критерии?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

- 20 Най-напред следва да се разгледа въпросът дали Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Административен орган на Баската автономна област, компетентен да разглежда жалби срещу административни решения в областта на обществените поръчки) отговаря на съответните критерии, за да бъде разглеждан като национална юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС.

- 21 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, за да се прецени дали запитващият орган има качеството на юрисдикция — въпрос, уреден единствено от правото на Съюза — Съдът взема предвид съвкупност от признаци, като това органът да е създаден със закон, да е постоянно действащ, неговата юрисдикция да е задължителна, производството пред него да е състезателно, да прилага правни норми и да е независим (решение от 24 май 2016 г., МТ Нøjgaard и Züblin, С-396/14, ЕУ:С:2016:347, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 22 В разглеждания случай, от една страна, от акта за преюдициално запитване е видно, че запитващият орган е постоянно действащ и независим орган, който е създаден със законова разпоредба и приема решенията си изключително въз основа на правни критерии в рамките на състезателно производство. Що се отнася по-специално до независимостта на този орган, в акта за преюдициално запитване се уточнява, че доколкото той не е йерархично обвързан и не получава външни указания, той изпълнява своите функции обективно, безпристрастно и напълно самостоятелно.
- 23 От друга страна, що се отнася до критерия за наличие на задължителна юрисдикция по смисъла на практиката на Съда по член 267 ДФЕС, действително по силата на член 40, параграф 6 от преработения текст на Закона за обществените поръчки компетентността на запитващия орган има само факултативен характер. Така лице, което иска да оспори редовността на дадена процедура за възлагане на обществена поръчка, може да избира между обжалване по специален ред пред запитващия орган и обжалване по съдебен ред.
- 24 Видно от акта за преюдициално запитване обаче, решенията на запитващия орган, чиято компетентност не зависи от наличието на съгласие между страните, са задължителни за тях. При това положение този орган отговаря и на критерия неговата юрисдикция да е задължителна (вж. в този смисъл решение от 6 октомври 2015 г., Consorci Sanitari del Maresme, С-203/14, ЕУ:С:2015:664, т. 23—25).
- 25 Следователно Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Административен орган на Баската автономна област, компетентен да разглежда жалби срещу административни решения в областта на обществените поръчки) отговаря на съответните критерии, за да бъде разглеждан като национална юрисдикция по смисъла на член 267 ДФЕС, и затова отправеното до Съда преюдициално запитване е допустимо.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 26 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали Директива 2014/24 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващата оценка, основана както на технически, така и на ценови критерии.
- 27 Макар член 27, параграф 1, първа алинея от Директива 2014/24 да предвижда, че при откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура, тази директива допуска в рамките на такива процедури възлагащите органи да предвидят минимални изисквания във връзка с техническата оценка.

- 28 В това отношение, както посочва генералният адвокат в точка 37 от заключението си, член 27 от Директива 2014/24 не съдържа никакви разпоредби относно протичането на процедурата за възлагане, с изключение на тези относно минималния срок за получаване на офертите, считано от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.
- 29 Освен това в съображение 90 от посочената директива се припомня, че възлагащите органи са свободни да установяват подходящи стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката, докато в съображение 92 от същата директива се уточнява, че тя има за цел да насърчава възлагащите органи да избират критерии за възлагане, които им позволяват да получат висококачествено строителство, доставки и услуги, които в най-голяма степен отговарят на техните потребности.
- 30 От своя страна, член 67, параграф 1 от Директива 2014/24 предвижда, че възлагащите органи възлагат обществените поръчки въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта. Съгласно член 67, параграф 2 от тази директива икономически най-изгодната оферта от гледна точка на възлагащия орган се определя въз основа на цената или разходите, като може да се взема предвид най-доброто съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на критерии, включващи качествени аспекти, като например качеството, включително технически параметри.
- 31 Следва да се добави, че както следва от съображение 90 и от член 67, параграф 4 от посочената директива, тези критерии трябва да гарантират съобразяване с принципите на прозрачност, недопускане на дискриминация и равно третиране, за да се осигури обективно сравняване на относителната стойност на офертите и следователно реална конкуренция. Не би било така с критерии, които предоставят на възлагащия орган безусловна свобода на избор (вж. по аналогия, що се отнася до Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 2004 г., стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116), решение от 10 май 2012 г., Комисия/Нидерландия, C-368/10, EU:C:2012:284, т. 87).
- 32 Следователно при спазване на изискванията, посочени в предходната точка от настоящото решение, възлагащите органи имат свободата да определят, в съответствие с потребностите им, по-специално техническото качество, което подадените оферти трябва да осигурят с оглед на характеристиките и предмета на разглежданата поръчка, и да предвидят минимален праг, който тези оферти трябва да достигнат от техническа гледна точка. За тази цел, както Комисията посочва в писмените си становища, член 67 от Директива 2014/24 допуска възможността при възлагането на поръчката първоначално да се изключат подадени оферти, които не са получили предварително определен минимален брой точки във връзка с техническата оценка. В това отношение е видно, че оферта, която не е получила този минимален брой точки, по принцип не отговаря на потребностите на възлагащия орган и не следва да се взема предвид при определянето на икономически най-изгодната оферта. Затова в подобни случаи възлагащият орган не е длъжен да определи дали цената в такава оферта е по-ниска от посочената в неотхвърлените оферти, които са получили въпросния минимален брой точки и следователно отговарят на потребностите на възлагащия орган.
- 33 В този контекст следва да се уточни още, че ако поръчката се възложи след техническата оценка, възлагащият орган задължително ще трябва да вземе предвид цената в офертите, достигнали минималния праг от техническа гледна точка.
- 34 Констатацията в точка 32 от настоящото решение не се поставя под въпрос от посоченото от запитващата юрисдикция обстоятелство, че Директива 2014/24 предвижда изрично възможността някои процедури за възлагане на поръчки, различни от откритата процедура, да

се провеждат на последователни етапи, какъвто е случаят при състезателната процедура с договаряне (член 29, параграф 6), при процедурата на състезателен диалог (член 30, параграф 4), или при партньорството за иновации (член 31, параграф 5).

- 35 Всъщност, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 48 от заключението си, от обстоятелството, че Директива 2014/24 предвижда възможността за протичане на последователни етапи само при някои процедури, като например предвидените в член 29, параграф 6, член 30, параграф 4 и член 31, параграф 5 от нея, не може да се направи изводът, че оценяването на офертите на два пъти в рамките на един-единствен етап на възлагане на поръчката не е допустимо в рамките на открита процедура като разглежданата в главното производство.
- 36 В това отношение следва да се отбележи, че както Комисията посочва в писмените си становища, предоставената от тези разпоредби възможност на възлагащия орган да отхвърли оферти, които макар да отговарят на минималните изисквания, не са сред най-добрите, е оправдана от специфичния характер на съответните процедури, в рамките на които договарянето или диалогът може да бъдат затруднени, ако се запази прекомерен брой оферти или решения до крайния етап на процедурата за възлагане на поръчката.
- 37 Главното производство обаче се отнася до положение, което е различно от предвидените в разпоредбите, посочени в точка 34 от настоящото решение. Всъщност от спецификацията на разглежданата в главното производство обществена поръчка не следва, че възлагащият орган има възможност да отхвърли оферти, които отговарят на критериите за възлагане, и да избере само най-добрите оферти. Напротив, съгласно посочената спецификация единствените оферти, които възлагащият орган има право да не допусне до оценката въз основа на цената, са тези, които не отговарят на минималните изисквания във връзка с техническата оценка и следователно на потребностите на възлагащия орган. Подобен подход обаче няма за цел да ограничи броя на офертите, оценявани въз основа на цената, при положение че всички подадени оферти по принцип биха могли да отговарят на тези минимални изисквания.
- 38 При всички положения следва да се припомни, че през цялата процедура възлагащите органи трябва да спазват принципите относно възлагането на поръчки, посочени в член 18 от Директива 2014/24, сред които присъстват по-специално принципите на равно третиране, на прозрачност и на пропорционалност.
- 39 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че Директива 2014/24 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващата оценка, основана както на технически, така и на ценови критерии.

По втория въпрос

- 40 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали при утвърдителен отговор на първия въпрос член 66 от Директива 2014/24 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващите етапи от процедурата за възлагане на поръчката, независимо от броя на оставащите оференти.

- 41 В това отношение, доколкото в случая условията, предвидени в Директива 2014/24, и по-специално в членове 18 и 67 от нея, са били надлежно изпълнени, следва да се приеме, че възлагащият орган е осигурил реална конкуренция. Освен това трябва в самото начало да се уточни, че дори след техническата оценка да остане само една оферта за разглеждане от възлагащия орган, последният по никакъв начин не е длъжен да я избере (вж. по аналогия решение от 16 септември 1999 г., Fracasso и Leitschutz, C-27/98, EU:C:1999:420, т. 32—34). При подобни обстоятелства, ако възлагащият орган смята, че с оглед на спецификите и предмета на съответната поръчка процедурата за нейното възлагане се характеризира с липса на реална конкуренция, той може да сложи край на тази процедура и при необходимост да започне нова процедура с различни критерии за възлагане.
- 42 Действително съгласно член 66 от Директива 2014/24, когато възлагащите органи използват възможността за намаляване на броя на офертите, които подлежат на договаряне съгласно член 29, параграф 6 от тази директива, или на решенията, които трябва да бъдат обсъдени съгласно член 30, параграф 4 от посочената директива, те правят това, като прилагат критериите за възлагане, посочени в документацията за поръчката, така че полученият брой оферти на крайния етап да гарантира реална конкуренция, доколкото са налице достатъчно оферти.
- 43 Въпреки това по причините, посочени в точка 37 от настоящото решение, главното производство се отнася до положение, което е различно от предвидените в член 29, параграф 6 и в член 30, параграф 4 от Директива 2014/24 и затова не попада в приложното поле на член 66 от нея. Следователно предвидената в последния член необходимост да се гарантира реална конкуренция до крайния етап на процедурата, не се отнася до открити процедури като разглежданата в главното производство.
- 44 С оглед на гореизложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 66 от Директива 2014/24 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открит процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващите етапи от процедурата за възлагане на поръчката, независимо от броя на оставащите оференти.

По третия въпрос

- 45 На третия въпрос не е необходимо да се отговаря, тъй като той е зададен под условието Съдът да е отговорил отрицателно на втория въпрос.

По съдебните разноски

- 46 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващата оценка, основана както на технически, така и на ценови критерии.
- 2) Член 66 от Директива 2014/24 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национално законодателство като разглежданото в главното производство, което позволява на възлагащите органи в спецификацията за възлагане на поръчка посредством открита процедура да установяват минимални изисквания относно техническата оценка по такъв начин, че представените оферти, които не достигат предварително определен минимален брой точки след тази оценка, се изключват от последващите етапи от процедурата за възлагане на поръчката, независимо от броя на оставащите оференти.

Подписи